

Sygn. akt VII U 326/16

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 22 sierpnia 2017 r.

Sąd Okręgowy Warszawa - Praga w Warszawie VII Wydział Pracy
i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący: SSO Zbigniew Szczuka

Protokolant: st. sekr. sądowy Maria Nalewczyńska

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 22 sierpnia 2017 r. w Warszawie

sprawy M. P. (1)

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych (...) Oddział w W.

o rentę z tytułu niezdolności do pracy

na skutek odwołania M. P. (1)

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych (...) Oddział w W.

z dnia 31 grudnia 2015 r. znak: (...)

zmienia zaskarżoną decyzję w ten sposób, że przyznaje odwołującej się M. P. (1) prawo do renty z tytułu częściowej niezdolności do pracy od dnia 1 grudnia 2015 r. do dnia 27 grudnia 2016 r.

UZASADNIENIE

M. P. (1) w dniu 26 stycznia 2016 r. wniosła odwołanie za pośrednictwem Zakładu Ubezpieczeń Społecznych (...) Oddział w W. do Sądu Okręgowego Warszawa-Praga w Warszawie do Sądu Okręgowego Warszawa-Praga w Warszawie od decyzji

ww. organu rentowego z dnia 22 grudnia 2015 r., znak: (...). Odwołująca wniosła o zmianę zaskarżonej decyzji poprzez przyznanie jej prawa do renty z tytułu częściowej niezdolności do pracy, ponieważ jest zmuszona w sposób ciągły korzystać z usług poradni leczenia zdrowia psychicznego, poradni ortopedycznej i endokrynologicznej. Ubezpieczona ponadto wniosła o dopuszczenie dowodu z zeznań świadka P. P. (k. 2-3 a. s.).

Zakład Ubezpieczeń Społecznych (...) Oddział w W. w odpowiedzi na odwołanie z dnia 12 lutego 2016 r. wniósł o jego odrzucenie na podstawie art. 199 § 1 pkt 1 k.p.c. w związku z art. 477¹⁰ § 1 k.p.c. albo oddalenie w myśl art. 477¹⁴ § 1 k.p.c., jeżeli ubezpieczona odwołuje się od decyzji z dnia 31 grudnia 2015 r. Oddział wskazał, że w dacie 22 grudnia 2015 r. Komisja Lekarska ZUS wydała orzeczenie. Natomiast organ rentowy stwierdził, że podstawą do oddalenia odwołania było uznanie ubezpieczonej za zdolną do wykonywania pracy (k. 5 a. s.).

Sąd postanowieniem z dnia 2 marca 2016 r. dopuścił dowód z opinii biegłego sądowego lekarza specjalisty z zakresu psychiatrii, psychologii, ortopedii i endokrynologii celem ustalenia, czy odwołująca po dniu 30 listopada 2015 r. jest zdolna czy też całkowicie lub częściowo niezdolna do pracy zarobkowej, czy jest to niezdolność trwała czy okresowa,

a jeżeli okresowa, to na jaki okres oraz, jeżeli nastąpiła zmiana stanu zdrowia ubezpieczonej, to na czym ona polegała (k. 8 a. s.).

Organ rentowy w piśmie procesowym z dnia 10 października 2016 r. wniósł zastrzeżenia do opinii biegłego sądowego psychologa, ponieważ w jego ocenie stwierdzono w czasie badania odchylenia, które są niewielkie i nie powodują niezdolności do pracy. W oparciu o powyższe, Sąd w postanowieniu z dnia 21 października 2016 r. dopuścił dowód z opinii biegłego sądowego psychologa innego niż J. K. (k. 92-93 i 110 a. s.).

Następnie Sąd zgodnie z wnioskiem biegłej psycholog, w postanowieniu z dnia 11 stycznia 2017 r. dopuścił dowód z opinii łącznej biegłej sądowej psycholog J. B. i psychiatry M. O. (k. 141 a. s.).

Organ rentowy w pismach procesowych z dnia 21 marca 2017 r. i z dnia 19 maja 2017 r. wniósł zastrzeżenia do łącznej opinii biegłych sądowych z zakresu psychologii i psychiatry oraz o dopuszczenie dowodu z opinii innych biegłych sądowych ww. specjalności. W ocenie Oddziału ubezpieczona podjęła zatrudnienie po badaniu przez Komisję Lekarską, które kontynuowała do 28 czerwca 2016 r. (k. 168-169 i 197-198 a. s.).

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

M. P. (1) w dniu 22 października 2014 r. złożyła wniosek do Zakładu Ubezpieczeń Społecznych (...) Oddział w W. o przyznanie prawa do renty z tytułu niezdolności do pracy (k. 1 a. r.).

Zakład Ubezpieczeń Społecznych (...) Oddział w W. po przeprowadzeniu postępowania administracyjnego wydał decyzję z dnia 19 grudnia 2014 r., znak: (...), zgodnie z którą przyznał odwołującej prawo renty z tytułu częściowej niezdolności do pracy od dnia 20 listopada 2014 r. do dnia 30 listopada 2015 r. (k. 127 a. r.).

Ubezpieczona w dniu 21 października 2015 r. złożyła do organu rentowego wniosek o ponowne ustalenie prawa do renty z tytułu niezdolności do pracy (k. 229 a. r.).

Zgodnie z orzeczeniem lekarza orzecznika ZUS z dnia 23 listopada 2015 r., odwołująca została uznana za zdolną do pracy (k. 233 a. r.).

Na skutek sprzeciwu odwołującej, Komisja Lekarska ZUS orzeczeniem z dnia 22 grudnia 2015 r. również uznała ubezpieczoną za zdolną do pracy (k. 247 a. r.).

W związku z powyższym, Zakład Ubezpieczeń Społecznych (...) Oddział w W. wydał zaskarżoną decyzję w dniu 31 grudnia 2015 r., znak: (...) dotyczącą wstrzymania renty z tytułu niezdolności do pracy. Organ rentowy wskazał, że odmówił odwołującej przyznania przedmiotowego świadczenia, gdyż Komisja Lekarska ZUS uznała, że M. P. (1) jest osobą zdolną do pracy (k. 249 a. s.).

Sąd na podstawie opinii biegłych sądowych ustalił, że u odwołującej rozpoznano:

- w zakresie endokrynologicznym wole guzkowe tarczycy w okresie eutyreozy. Ubezpieczona nie jest niezdolna do pracy wywołanej schorzeniem endokrynologicznym. Wole guzkowe w okresie eutyreozy nigdy nie powodowały długotrwałej lub stałej niezdolności do pracy, ponieważ wymagają zwykle leczenia substytucyjnego pod kontrolą poradni endokrynologicznej (k. 37-38 a. s.).

- w zakresie ortopedycznym okresowe dolegliwości bólowe kręgosłupa szyjnego w przebiegu zmian zwyrodnieniowych i dyskopatycznych bez objawów rozciągowych i niedowładów, okresowe dolegliwości bólowe lewego stawu biodrowego oraz okresowe dolegliwości bólowe prawego stawu barkowego. Odwołująca została uznana za zdolną do pracy. Stwierdzona podczas badania klinicznego funkcja układu ruchu nie powoduje niezdolności

do wykonywania pracy zarobkowej. W przypadku nasilenia dolegliwości bólowych może wymagać okresowego leczenia rehabilitacyjnego i farmakologicznego w ramach krótkotrwałego zasiłku chorobowego (k. 46 a. s.);

- w zakresie psychiatrycznym zaburzenia depresyjne i lękowe mieszane oraz zespół zależności alkoholowej w fazie abstynencji. W przedmiotowym badaniu nie stwierdzono takiego nasilenia objawów lękowych, które istotnie ograniczałyby zdolność do pracy,

a nastrój obniżony jest nieznacznie. Wskazano, że istotna będzie opinia psychologa, po której to możliwa będzie zmiana stanowiska, ponieważ odwołująca jest pracownikiem umysłowym (k. 59-60 a. s.);

- w zakresie psychologicznym obniżone myślenie przyczynowo skutkowe, trudności z werbalizacją posiadanej wiedzy i koncentracją uwagi, osłabioną i obniżoną pamięć bezpośrednią i krótkotrwałą oraz znajduje się w obszarze patologii sugerując uszkodzenie (...). Odwołująca emocjonalnie i intelektualnie prezentuje istotnie obniżoną zdolność

do pracy zarobkowej porównywalnej do stanu przed zachorowaniem i jest aktualnie częściowo niezdolna od czerwca 2016 r. do pracy na rok. Jej stan psychiczny wymaga systematycznego leczenia psychiatrycznego wspomaganego psychoterapią (k. 74-78 a. s.);

- w zakresie psychologicznym epizod depresji ciężkiej. Z uwagi na kontynuację leczenia psychiatrycznego odwołującej, pozostawania przez nią na zwolnienia lekarskim

i sprzecznością wniosków wcześniejszych biegłych, biegła psycholog wniosła o dopuszczenie dowodu z opinii łącznej zespołu biegłych psychiatry i psychologa (k. 125-131 a. s.);

- w zakresie psychologiczno-psychiatrycznym zaburzenia depresyjne, uzależnienie od alkoholu, niedoczynność tarczycy, niedowład prawej ręki, zmiany zwyrodnieniowe kręgosłupa oraz refluks żołądkowo-przelykowy. Kontakt ubezpieczonej podczas badania był utrudniony, zaobserwowano spowolnienie i udzielanie odpowiedzi z opóźnieniem

oraz męczliwość wraz z trwaniem badania. Odwołująca pochodzi z rodziny obciążonej wywiadem alkoholowym i z tego też powodu w 2002 r. podjęła leczenie odwykowe,

od którego utrzymuje abstynencję. Na podstawie dokumentacji oraz badania w ostatnim czasie nie zaobserwowano znaczącej poprawy stanu psychicznego odwołującej. Odwołująca zrezygnowała z poszukiwania pracy umysłowej i podjęła fizyczną pracę zarobkową

w niepełnym wymiarze godzinowym, a pogorszenie stanu psychicznego nastąpiło po około sześciu miesiącach trwania ostatniego zatrudnienia, z powodu którego od dnia 29 czerwca 2016 r. korzystała początkowo z zasiłku chorobowego, a następnie ze świadczeń rehabilitacyjnych. W związku z tym wskazano, że z dużym prawdopodobieństwem można stwierdzić, że po dniu 30 listopada 2015 r. ubezpieczona pozostaje częściowo niezdolna

do pracy do dnia 27 marca 2017 r. Biorąc pod uwagę wykształcenie i charakter wykonywanej pracy przez odwołującą przed korzystaniem przez nią ze świadczeń rentowych uznano,

że według dokumentacji po dniu 30 listopada 2015 r. nie odnotowano znaczącej poprawy stanu psychicznego umożliwiającej podjęcie pracy w pełnym wymiarze godzin

w wykonywanym zawodzie przed rozpoczęciem korzystania ze świadczeń społecznych. Powyższe nie pozostaje w sprzeczności z tym, że osoba badana po dniu 23 listopada 2015 r. mogła zostać dopuszczona do wykonywania innego rodzaju pracy przez lekarza medycyny pracy poniżej poziomu swoich kwalifikacji w niepełnym wymiarze godzin (k. 151-160

i 184 a. s.).

Zakład Ubezpieczeń Społecznych wydał decyzję z dnia 30 stycznia 2017 r., znak: (...), zgodnie z którą przyznał odwołującej prawo do świadczenia rehabilitacyjnego za okres od dnia 28 grudnia 2016 r. do dnia 27 marca 2017 r. w wysokości 90% podstawy wymiaru, a od dnia 28 marca 2017 r. do dnia 26 maja 2017 r. w wysokości 75% podstawy wymiaru (k. 172 a. s.).

Zakład Ubezpieczeń Społecznych wydał również decyzję z dnia 18 lipca 2017 r., znak: (...), zgodnie z którą przyznał odwołującej prawo do renty z tytułu częściowej niezdolności do pracy na okres od dnia 27 maja 2017 r. do dnia 30 czerwca 2018 r. (k. 211-212 a. s.).

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił w oparciu o dokumenty zgromadzone w aktach sprawy oraz na podstawie dokumentów zgromadzonych w aktach rentowych odwołującej. Autentyczność zgromadzonych dokumentów nie była kwestionowana przez żadną ze stron, dlatego Sąd uznał je za pełnowartościowy materiał dowodowy. W ocenie Sądu opinie biegłych sądowych lekarzy specjalistów są wiarygodnym dowodem w sprawie, gdyż wydane zostały w oparciu o obiektywne wyniki badań ubezpieczonej oraz o bezpośrednie badania przez lekarzy. Jednakże Sąd nie wziął pod uwagę wniosków płynących ze wszystkich opinii biegłych sądowych, a w szczególności w zakresie endokrynologicznym czy ortopedycznym gdyż ubezpieczona w głównej mierze zmagала się z zaburzeniami psychicznymi. Choroba ta okazała się być schorzeniem najistotniejszym dla ustalenia prawidłowego stanu zdrowia ubezpieczonej na dzień wydania zaskarżonej decyzji. Sąd uznał za przekonujące opinie biegłych sądowych z zakresu psychologii i psychiatrii sporządzone przez J. B. i M. O., co do uznania ubezpieczonej za częściowo niezdolnej do pracy. W ocenie Sądu powyższa opinia łączna główna, jak i uzupełniająca były logiczne i pozostały ze sobą zbieżne. Obszerność opinii również ma wpływ na nadanie jej przymiotu wiarygodności. Zdaniem Sądu biegłe sądowe przeanalizowały każdy aspekt życia ubezpieczonej, który wpływał bezpośrednio na jej stan zdrowia. Biegłe podkreśliły, że ubezpieczona pochodziła z rodziny, która była obciążona problemem alkoholowym, z którym później sama zmagала się w życiu dorosłym. Ponadto odwołująca korzysta cały czas z pomocy poradni psychologicznej, a wyniki badań nie wskazywały na to, aby jej stan psychiczny uległ poprawie. Zatem Sąd nie uznał za własne wniosków zawartych w opinii biegłej sądowej z zakresu psychologii wydanej przez J. K., ponieważ stała ona w opozycji do treści opinii łącznej biegłych sądowych J. B.

i M. O. w zakresie ustalenia daty początkowej częściowej niezdolności do pracy. Należy wskazać, że biegła sądowa psycholog J. K. w treści opinii nie przeanalizowała każdego aspektu życia osobistego odwołującej, a ponadto nie wskazała przyczyny, dla której w okresie od dnia 1 grudnia 2015 r. do 31 maja 2016 r. ubezpieczona miała być osobą zdolną do wykonywania pracy. Ponadto Sąd pominął również treść opinii psychiatry M. P. (2), gdyż pomimo uznania ubezpieczoną za zdolną do pracy, podniosła, że możliwa jest zmiana stanowiska na skutek opinii biegłego sądowego psychologa. Biegła podkreśliła, że odwołująca jest pracownikiem umysłowym, a jak pokazało przeprowadzone postępowanie sądowe, dwójka biegłych z zakresu psychologii wskazała, że jest ona częściowo niezdolna do pracy.

Mając na uwadze powyższe, Sąd uznał zgromadzony materiał dowodowy za wystarczający do rozstrzygnięcia w niniejszej sprawie.

Sąd zważył, co następuje:

Odwołanie M. P. (1) od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych (...) Oddział w W. z dnia 31 grudnia 2015 r., znak: (...) odmawiającej jej prawa do renty z tytułu częściowej niezdolności do pracy, jako zasadne zasługiwało na uwzględnienie.

W myśl art. 57 ust. 1 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r., o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. 2015 poz. 748 j. t.) zwana dalej „ustawą” renta z tytułu niezdolności do pracy przysługuje ubezpieczonemu, który spełnił łącznie następujące warunki:

1. jest niezdolny do pracy;
2. ma wymagany okres składkowy i nieskładkowy;

3. niezdolność do pracy powstała w okresach składkowych wymienionych w ustawie, albo nie później niż w ciągu 18 miesięcy od ustania tych okresów.

W przedmiotowej sprawie nie ulega wątpliwości, iż odwołująca cierpiała z powodu wielu schorzeń natury endokrynologicznej, ortopedycznej i psychiatrycznej. Jednakże w niniejszej sprawie ubezpieczona leczyła się głównie w związku z zaburzeniami depresyjnymi. Sąd doszedł do przekonania, że ww. choroba z punktu widzenia medycznego oddziałuje najbardziej na ogólny stan zdrowia odwołującej, a co za tym idzie należało uznać w niniejszej sprawie za najbardziej wartościowe opinie biegłych sądowych z zakresu psychologii i psychiatrii. Obowiązujące przepisy nie formułują wymogu, by wszyscy biegli lekarze oceniający zdolność ubezpieczonej do wykonywania pracy zawodowej byli jednomyślni. Sąd na potrzeby niniejszej sprawy dokonał rozważań dotyczących wszystkich opinii sądowych sporządzonych w niniejszej sprawie.

Sąd oceniając zgromadzony w sprawie materiał dowodowy, a w szczególności opinie biegłych sądowych ustalił, iż schorzenia z zakresu ortopedii i endokrynologii należało uznać za poboczne, niemające istotnego znaczenia dla ustalenia niezdolności do pracy odwołującej. Istotne dla rozstrzygnięcia w sprawie pozostawały opinie biegłych sądowych

z zakresu psychologii i psychiatrii. Zdaniem Sądu biegli sądowi J. B.

i M. O. prawidłowo wykonały swoje czynności, a treść i wnioski płynące z ich opinii zredagowane zostały w sposób niebudzący wątpliwości Sądu. Biegli powołani

w niniejszej sprawie są specjalistami w swoich dziedzinach i posiadają wieloletnie doświadczenie w opiniowaniu spraw. Z opinii łącznej wynika, że biegli zgodnie stwierdzili, że odwołująca jest częściowo niezdolna do pracy w okresie od dnia 1 grudnia 2015 r. do dnia 27 marca 2017 r.

Należy podkreślić, że organ rentowy nie wykazał, iż w świetle zgromadzonego materiału dowodowego możliwa była inna ocena stanu zdrowia odwołującej niż wynikająca

z opinii łącznej i uzupełniającej biegłych sądowych powyższych specjalności. Organ rentowy w toku postępowania wnosił zastrzeżenia do opinii biegłych sądowych, lecz w ocenie Sądu nie było żadnych podstaw do dopuszczania innych dowodów w niniejszej sprawie.

Sąd doszedł do przekonania, że powołanie kolejnych biegłych sądowych prowadziłyby de facto do przedłużenia postępowania. Organ rentowy swoje stanowisko opierał głównie

na fakcie, że odwołująca podjęła pracę fizyczną w niepełnym wymiarze czasu pracy

w spornym okresie, które kontynuowała do dnia 28 czerwca 2016 r. W ocenie Oddziału ubezpieczona musiała uzyskać orzeczenie lekarza medycyny pracy zezwalające na podjęcie zatrudnienia. Jednakże z niekwestionowanego stanu faktycznego, odwołująca w trakcie kariery zawodowej była zatrudniona na stanowisku pracownika umysłowego. Natomiast podjęcie pracy fizycznej w niepełnym wymiarze czasu pracy nie skutkuje uznaniem M. P. (1) za w pełni zdolnej do wykonywania obowiązków. Sąd zważył, że przyznanie renty

z tytułu częściowej niezdolności do pracy zależy od ustalenia, czy osoba wnioskująca

ma możliwość wykonywania dotychczasowej pracy. W niniejszej sprawie ustalono bowiem, że ubezpieczona ze względu na zaburzenia depresyjne skutkujące zachwianym zdrowiem

na tle psychicznym, nie jest w stanie wykonywać pracy umysłowej. Zatrudnienie M. P. (1) do wykonywania prac fizycznych nie ma żadnego przełożenia na możliwość

nie zasądzenia przedmiotowego świadczenia. Ponadto Sąd doszedł do przekonania,

że ubezpieczona była już uznana za częściowo niezdolną do pracy od dnia 20 listopada

2014 r. do dnia 30 listopada 2015 r., a organ rentowy uznał ją ponownie za osobę częściowo niezdolną do pracy od dnia 27 maja 2017 r. do dnia 30 czerwca 2018 r. Jednocześnie odwołująca pobierała świadczenie rehabilitacyjne od dnia 28 grudnia 2016 r. do dnia 26 maja 2017 r. Zatem w ocenie Sądu nielogicznym byłoby przyjęcie, że w okresie od dnia 1 grudnia 2015 r. do dnia 26 maja 2017 r. ubezpieczona była zdolna do pracy, szczególnie że stan jej zdrowia psychicznego nie poprawił się, na co bezpośrednio wskazują wyniki jej dokumentacji lekarskiej, a także dane zebrane

podczas wywiadu przez biegłych sądowych z zakresu psychiatrii i psychologii. Sąd nie znalazł podstaw do dalszego prowadzenia postępowania dowodowego.

Odnośnie ustalenia terminu od jakiego Sąd uznał za zasadne przyznanie odwołującej prawa do renty, to zastosowanie znajduje w tym zakresie art. 129 pkt. 1 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych. Świadczenia wypłaca się poczynając od dnia powstania do nich prawa na wniosek zainteresowanego, nie wcześniej jednak niż od miesiąca, w którym zgłoszono wniosek lub wydano decyzję z urzędu. W związku z ustalonym dla odwołującej prawem do renty z tytułu niezdolności do pracy z upływającym terminem w dniu 30 listopada 2015 r., Sąd za zasadne przyjął orzeczenie prawa do powyższego świadczenia od kolejnego dnia, tj. od dnia 1 grudnia 2015 r. do dnia 27 grudnia 2016 r. Pomimo ustalonej przez biegłych sądowych daty końcowej upływu częściowej niezdolności do pracy na dzień 27 marca 2017 r., Sąd nie miał prawa zasądzić do tej daty przedmiotowego świadczenia, gdyż ubezpieczona pobierała świadczenie rehabilitacyjne w okresie od dnia 28 grudnia 2016 r. do dnia 26 maja 2017 r.

Sąd na marginesie rozważań prawnych zważył, że wniosek organu rentowego o odrzucenie odwołania złożony w odpowiedzi na odwołanie był niezasadny. Sąd ze względu na stan psychiczny wnioskującej, nie zwracał się do niej o sprecyzowanie stanowiska, mimo że zaskarżała orzeczenie Komisji Lekarskiej ZUS z dnia 22 grudnia 2015 r. W niniejszej sprawie było bezspornym, iż organ rentowy wydał jedną decyzję z dnia 31 grudnia 2015 r.

Mając na uwadze powyższe, Sąd na podstawie art. 477¹⁴ § 2 k.p.c. orzekł, jak w sentencji wyroku.

Zarządzenie: (...)

(...)